

**STRATEGIA
ZRÓWNOWAŻONEGO
ROZWOJU POWIATU
ŚREDZKIEGO**

**Szanowni Państwo,
Mieszkańcy Powiatu Średzkiego Śląskiego,**

Ziemia Średzka bogata w zasoby przyrodnicze i dziedzictwo historii wkracza wraz z całą Polską i światem w XXI wiek. Od nas, mieszkańców Powiatu Środa Śląska; jego władz samorządowych, zależy w znacznym stopniu jego i nasza przyszłość. Rozwój powiatu zależy od tego, jak potrafimy wykorzystać szansę stwarzane przez nowoczesne technologie, niespotykany dotychczas w dziejach Europy czas pokoju, uruchomiony proces wchodzenia Polski do Unii Europejskiej. Wyzwaniom przyszłości sprostać można jedynie przez racjonalne wykorzystanie posiadanych możliwości nowoczesnych metod planowania.

Długofalowe planowanie rozwoju ma szczególne znaczenie dla ukierunkowania bieżącej działalności samorządów zarówno powiatowych jak i gminnych. Wspólnym mianownikiem dla rozwiązywania związanych z tym problemów społecznych i gospodarczych jest właściwe wykorzystywanie własnych zasobów przestrzeni oraz zasobów gospodarczo-społecznych. Rozwój równoważący sferę środowiskową, społeczną, gospodarczą i przestrzenną odbywający się bez degradacji środowiska, to jedyny możliwy i najbardziej obiecujący kierunek wspólnych działań. Szczególne znaczenie ma takie podejście, na terenach, które czeka w najbliższych czasach proces głębokiej restrukturyzacji, a takimi są tereny gmin wiejskich, jakie wchodzi w skład powiatu. Tereny te wymagają wytyczenia dróg rozwojowych, nieprowadzących do krótko trwałego dobrobytu kosztem degradacji środowiska, ale do rozwoju przyjaznego środowisku i ludziom. Takie warunki spełnia rozwój zrównoważony, zwykle określany słowem ekorozwój.

15 września 2000 r. Rada Powiatu Środa Śląska uchwaliła przyjęcie niniejszego dokumentu. Strategia określa docelową wizję (obraz) powiatu w perspektywie najbliższych 15 lat w podziale na sferę ekologiczną, społeczną, gospodarczą, przestrzenną i instytucjonalną, a także jego słabe i mocne strony oraz listę głównych problemów i celów zrównoważonego rozwoju. Lista wskazanych w strategii zadań realizacyjnych, jak i cały dokument mają charakter otwarty – w zależności od zmiany uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych winny być odpowiednio dostosowane do aktualnych potrzeb.

Ważną cechą przedstawianego dokumentu jest jego uspołecznienie. W pracach nad strategią brali udział przedstawiciele władz samorządowych powiatu, gmin wchodzących w jego skład oraz reprezentanci środowisk zainteresowanych współpracą przy jego opracowaniu. Strategia stanowi podstawę dla ukierunkowania decyzji rozwojowych władz powiatu i zabiegów o uzyskanie niezbędnego, zewnętrznego wsparcia.

Starosta Powiatu
Czesław Osiecki

Przewodniczący Rady Powiatu
Władysław Czarkowski

SPIS TREŚCI

1. PROCES TWORZENIA STRATEGII I JEGO UCZESTNICZY
 - 1.1 MIEJSCE STRATEGII W LOKALNEJ AGENDZIE 21
 - 1.2 PRZEBIEG PRAC NAD STRATEGIĄ
 - 1.3 STRUKTURA STRATEGII
2. SYNTETYCZNA CHARAKTERYSTYKA POWAITU
3. STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU
 - 3.1 MISJA POWIATU
 - 3.2 WIZJA PRZYSZŁOŚCI
 - 3.3 CEL NADRZĘDNY ROZWOJU
 - 3.4 CELE GŁÓWNE ROZWOJU
4. SZANSE I ZAGROŻENIA ROZWOJU
 - 4.1 MOCNE STRONY I CZYNNIKI SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI
 - 4.2 SŁABE STRONY I CZYNNIKI ZAGRAŻAJĄCE ROZWOJOWI
 - 4.3 GŁÓWNE PROBLEMY ROZWOJU POWIATU
5. PLAN OPERACYJNY STRATEGII – CELE SZCZEGÓŁOWE, ZADANIA I ZASADY ICH REALIZACJI
 - 5.1 STRUKTURA CELÓW GŁÓWNYCH I SZCZEGÓŁOWYCH
 - 5.2 ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO (CELE I ZADANIA)
 - 5.3 ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SPOŁECZNY
 - 5.4 ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY
 - 5.5 ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY
 - 5.6 ŁAD INSTYTUCJONALNY
 - 5.7 TERMINY I REALIZATORZY ZADAŃ
6. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII
 - 6.1 INSTRUMENTY REALIZACJI STRATEGII
 - 6.2 PODMIOTY ZARZĄDZAJĄCE REALIZACJĄ STRATEGII
 - 6.3 SYSTEM AKTUALIZACJI STRATEGII
 - 6.4 RELACJE ZE STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Dokument przygotowano w ramach pomocy konsultingowej programu Umbrella Project „Opracowanie strategii ekorozwoju gmin i powiatów zgodnie z zalecaniami Agendy 21”

Projekt Umbrella istnieje od 1990 roku prowadzony jest i finansowany wspólnie przez Rząd Polski i Program Organizacji Narodów Zjednoczonych (UNDP).

Dotowany jest również przez program PHARE.

Misją Projektu jest pomoc w integracji Polski z Unią Europejską poprzez świadczenie usług konsultingowych i doradczych wspierających zrównoważony rozwój społeczny.

UNDP Umbrella Project

Al. Niepodległości 186

00-926 Warszawa

tel.(022) 628-36-24, fax (022) 629-95-66

Zespół konsultantów Umbrella Project:

1. Tadeusz Borys (opieka naukowa)
2. Ewa Komorowska
3. Janusz Korzeń (koordynator)
4. Janusz Turakiewicz

Autorzy opracowania

1. Bartoszewski Janusz
2. Berezowski Zbiegniew
3. Bulik Joanna
4. Celuch Martyna
5. Dubniański Zbiegniew
6. Grabowicki Ferdynand
7. Jaskuła Zuzanna
8. Kępnia Paweł
9. Łabotczyk Jaonna
- 10.Krawczyk Małgorzata
- 11.Łata Wanda
- 12.Majka Urszula
- 13.Meusz Zenon
- 14.Mielnik Kazimierz
- 15.Mitkiewicz Wiesław
- 16.Myśliwiec Mirosław
- 17.Osiecki Czesław
- 18.Paździor Waldemar
- 19.Rogoziński Łukasz

20. Rolińska-Sikora Ewa
21. Ryba Bronisław
22. Semeniuk Tadeusz
23. Skoczylas Ryszard
24. Stankiewicz Artur
25. Stopyra Zbigniew
26. Sudoł Piotr
27. Szmigulan Mieczysław
28. Szponar-Nalewajska Stanisława
29. Szremski Kazimierz
30. Wiśniewska Bogumiła
31. Wieczorek Tadeusz

1. PROCES TWORZENIA STRATEGII I JEGO UCZESTNICY

1.1 MIEJSCE STRATEGII W LOKALNEJ AGENDZIE 21

Strategia zrównoważonego rozwoju Powiatu Środa Śląska została opracowana z wykorzystaniem metodologii i dotychczas uzyskanych doświadczeń w budowaniu lokalnych Agend 21 przy pomocy konsultingowej ekspertów Umbrella Project. Ważną rolę odgrywało przy tym przyjęcie definicji kluczowych pojęć, jakie zostały zastosowane w pracach nad strategią. Należą do nich:

rozwój zrównoważony (ekorozwój) to rozwój społeczny-gospodarczy, realizowany z poszanowaniem i wykorzystaniem dóbr przyrody. W praktyce sprowadza się on do integracji pięciu łańdów:

- ekologicznego,
- społecznego,
- gospodarczego,
- przestrzennego,
- instytucjonalnego.

Agenda 21 to program działań na rzecz ekorozwoju w perspektywie XXI wieku. Działania te tworzą uspołeczniony (partnerski), dynamiczny proces wprowadzania w życie idei ekorozwoju, w którym społeczności lokale uczestniczą w podejmowaniu kluczowych decyzji. Agenda 21 wskazuje w jaki sposób rozwój może zostać praktycznie zrównoważony. Oznacza ona w praktyce konieczność budowania:

- międzysektorowego partnerstwa (lobbingu) dla ekorozwoju
- system informacji o stanie ekorozwoju, w tym informacji o zasobach naturalnych, kulturowych itp.
- programu ekorozwoju (strategia zrównoważonego rozwoju),
- system zarządzania realizacją programu w tym monitoringu społecznego i systemu jego realizacji,

Pojęcie Agendy 21 pochodzi od nazwy jednego z podstawowych dokumentów Konferencji Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój” (Szczyt Ziemi), jaką miał miejsce w Rio de Janeiro w czerwcu w 1992 roku. Dla ukierunkowania prac nad tworzeniem lokalnej Agendy 21 w powiecie Średzkim Śląskim przyjęty został wypracowany przez Umbrella Project model kolejnych działań, które winny uruchomić proces wprowadzenia w życie przyjętych w Rio zasad. Prace nad stworzeniem lokalnej Agendy 21 w Powiecie Środa Śląska zostały rozpoczęte w lipcu 1999 roku, kiedy to Rada Powiatu podjęła uchwałę w sprawie opracowania strategii zrównoważonego rozwoju. Od tamtego czasu przeprowadzono m.in.:

- misję diagnostyczną Umbrella Project, która posłużyła przygotowaniu prac nad strategią,
- ukończono studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin wchodzących w skład powiatu,
- ukończone zostały prace warsztatowe nad sporządzaniem projektu „SZR Powiatu Średzkiego Śląskiego”,
- stworzone zostały warunki do powołania Powiatowego Forum „Środowisko

i Rozwój”,

- ukończono prace nad opracowaniem strategii zrównoważonego rozwoju gminy Kostomłoty – pilotażowego opracowania na poziomie podstawowym.

Schemat struktury powiatowej Agendy 21 przedstawia się poniżej:

MIĘDZYSEKTOROWE PARTNERSTWO (LOBBING) NA RZECZ EKOROWOJU
POWIATOWE FORUM NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

INFORMACJA O STANIE EKOROZWOJU POWIATU, w tym: raporty o stanie zasobów przyrodniczych, kulturowych, społecznych i gospodarczych

	POWIATOWY PROGRAM EKOROZWOJU	
Polityka ekologiczna gminy: <ul style="list-style-type: none">• program zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska,• programy i projekty	Polityka społeczno-gospodarcza gminy: <ul style="list-style-type: none">• strategia zrównoważonego rozwoju,• programy i projekty	Polityka przestrzenna: <ul style="list-style-type: none">• studia rozwoju przestrzennego• studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowanie przestrzennego gmin,• miejscowe plany zagospodarowanie przesterzennego

SYSTEM ZARZĄDZANIA REALIZACJE PROGRAMU, w tym:
Monitoring społeczny Aktualizacja programu

1.2 PRZEBIEG PRAC NAD STARTEGIĄ

Dla ukierunkowania rozwoju Powiatu Średzkiego Śląskiego przyjęta została koncepcja budowy strategii zrównoważonego rozwoju z wykorzystaniem założeń Agendy 21, zgodnie z metodologia stosowaną przez UNDP-Umrelle Project. Podstawowe prace związane z opracowaniem strategii rozwoju przygotowane zostały jesienią w 1999 roku i przeprowadzone w formie czterech warsztatów w okresie marzec-maj 2000 r. przy szerokim ich uspołecznieniu.

Podstawowe cechy charakteryzujące ten tok działania to:

- zasada partnerstwa międzysektorowego (do prac nad strategią zaproszeni zostali reprezentanci władz samorządowych, zarówno powiatowych jaki i gminnych i różnych grup społecznych, zawodowych itp.),
- zasada konsensusu przy podejmowaniu decyzji,
- zasada komunikacji społecznej (przy prowadzeniu badań ankietowych, zamieszczenie informacji w lokalnych mediach o pracy na każdym jej etapie, itp.)

W związku z tym podjęto następujące kroki:

- w dniu 7 lipca 1999 r. Rada Powiatu podjęła uchwałę o przystąpieniu do budowania strategii zrównoważonego rozwoju,
- w lutym 2000 r. podpisana została przez Zarząd Powiatu umowa z Umbrella Project, której doradcy współpracowali przy tworzeniu strategii,
- w marcu 2000 r. powstała grupa robocza, do której zaproszeni zostali pracownicy Starostwa, przedstawiciele gmin, lokalni liderzy, uczestnicy późniejszych warsztatów, prac nad tą strategią,
- 13 września 2000 r. Rada Powiatu przyjęła uchwałę „Strategię Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Średzkiego Śląskiego”.

Najważniejsze etapy opracowania strategii dotyczyły:

- przyjęcie wizji powiatu,
- przyjęcie celu nadrzędnego i celów głównych rozwoju,
- oceny mocnych i słabych stron,
- identyfikacji problemów wpływających na rozwój,
- przyjęcie celów szczegółowych rozwoju powiatu,
- opracowania planu operacyjnego strategii z określeniem zadań realizacyjnych,
- opracowanie koncepcji zarządzania realizacją strategii.

Prace związane z opracowaniem strategii trwały od połowy marca do połowy maja 2000 r. W okresie tym odbyły się cztery warsztaty, w których uczestniczyli czynnie zaproszenie przez Starostę powiatu liderzy lokalni. W okresach między warsztatami i po ich zakończeniu miały miejsce dodatkowe spotkania konsultacyjne. W trakcie prac nad strategią wykorzystanie zostały udostępnione przez Zarząd Powiatu materiały dotyczące jego stanu, materiały statystyczne i opracowania analityczne, co umożliwiło opracowanie syntetycznej charakterystyki powiatu.

1. STRUKTURA STRATEGII

Dla prac nad strategią zrównoważonego rozwoju powiatu Środa Śląska przyjęto następującą strukturę:

WIZJA EKOROZWOJU

CEL NADRZĘDNY STRATEGII

CELE GŁÓWNE

CELE SZCZEGÓŁOWE

ANALIZA SŁABYCH I
MOCNYCH STRON (SWOT) ORAZ SZANS I
ZAGROŻEŃ

ZADANIA REALIZACYJNE

PROBLEMY ROZWOJU

projekty projekty projekty projekty

ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ
STRATEGII

2. SYNTETYCZNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU

Powiat Średzki Śląski położony jest w środkowej części woj. dolnośląskiego na zachód od aglomeracji wrocławskiej. Jego północną granicę stanowi rzeka Odra. Od wschodu graniczy z powiatami: jaworskim, legnickim, od północy: z trzebnickim i wołowskim, od południa: z powiatem świdnickim. W skład powiatu wchodzi 5 gmin: Udanin, Malczyce, Środa Śląska, Kostomłoty i Miękinia. Jego głównymi osiami komunikacyjnymi są: autostrada A4 oraz międzynarodowy szlak kolejowy Forst/Zasieki – Legnica – Wrocław.

Tereny powiatu położone są w strefie najżyźniejszych ziem Dolnego Śląska, cechuje je wysoki udział kompleksów pszennych dobrych, znaczny udział kompleksów żytnich dobrych oraz użytków zielonych bardzo dobrych. W krajobrazie północnej części powiatu dominującą rolą odgrywa szeroka dolina Odry z większymi kompleksami leśnymi, położonymi w pobliżu jej dopływu – Średzkiej Wody, w południowej części – rozległe tereny rolne. Cennym elementem środowiska przyrodniczego powiatu jest fragment Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, położony na powierzchni około 490 ha oraz rezerwat przyrody „Zabór” o powierzchni 34,7 ha – oba leżą na terenie gminy Miękinia.

Powiat zamieszkuje ok. 50 tys. ludzi. Głównym ośrodkiem osadniczym powiatu jest miasto Środa Śląska z 8,6 tys. mieszkańców, historycznie ukształtowane jako ważny ośrodek handlowy Dolnego Śląska. Sieć osadniczą powiatu, powstałą także w tym okresie cechuje występowanie wielu cennych obiektów zabytkowych. Środa Śląska ma oryginalny, dobrze zachowany układ przestrzenny. Wśród najcenniejszych zabytków miasta wymienić należy gotycki kościół św. Andrzeja Apostoła, ratusz miejski, zespół klasztorny franciszkanów oraz dobrze zachowane fragmenty murów obronnych. Unikalnym, udostępnionym w średzkim muzeum zabytkiem jest sławny Skarb Średzki, znalezisko o wyjątkowej wartości artystycznej i historycznej.

Miasto Środa Śląska pełni funkcję centrum dyspozycyjno-usługowego dla powiatu i gmin wchodzących w jego skład. Sieć instytucji publicznych tworzą m.in.:

powiatowe służby, inspekcje i straże:

- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego,
- Powiatowy Inspektor Weterynarii,
- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej,
- Komenda Powiatowa Policji.

jednostki organizacyjne powiatu:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Zarząd Dróg Powiatowych.
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
- Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej
- Powiatowy Urząd Pracy

- Zespół Szkół w Środzie Śląskiej, w którego skład wchodzi:
 - I Liceum Ogólnokształcące
 - Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
 - Liceum Ekonomiczne
 - Liceum Handlowe
 - Liceum Zawodowe
 - Zasadnicza Szkoła zawodowa
- Zespół Szkół Rolniczych składający się z:
 - Technikum Żywności
 - Liceum Zawodowe
 - Liceum Ekonomicznego dla Dorosłych
 - Zasadniczej Szkoły Zawodowej
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy
W Ośrodku znajduje się Zespół Szkół Specjalnych w skład którego wchodzi:
 - Szkoła Podstawowa Specjalna
 - Publiczne Gimnazjum Specjalne
 - Zasadnicza Szkoła Zawodowa
 - Internat
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- II Liceum Ogólnokształcące
- Szkoły niepubliczne:
 - Policealne Studium Administracji
 - Policealne Studium Bankowości
- Sąd Rejonowy
- Prokuratura Rejonowa
- Kancelaria Notarialna
- Średzki Ośrodek Kultury
- Urząd Skarbowy.

Uzupełniają rolę w obsłudze mieszkańców powiatu pełnią ośrodki koncentracji usług w Środzie Śląskiej, a także ośrodki związane z głównymi miejscowościami gmin wiejskich, położone w Kostomłotach, Malczycach, Miękinii i Udaninie.

Funkcje produkcyjno – usługowe koncentrują się przede wszystkim w Środzie Śląskiej. Działa tutaj jeden z największych w kraju zakładów ceramiki budowlanej „Roben”, fabryka izolacji „Armstrong”, fabryka mebli i inne. Na terenach wiejskich dominuje gospodarka rolna.

Tereny powiatu są w znacznym stopniu zwodociągowane. W gminie Kostomłoty zwodociągowanych jest 26 wsi (z 30 ogółem), w gminie Malczyce wszystkie 10, w gminie Miękinia 31 (z 47), w gminie Środa Śląska 27 (z 30), w gminie Udanin wszystkie 19. Łączna ilość pobieranej tu wody osiąga ok. 16000 m.³ / na dobę. Tereny powiatu są w części skanalizowane. Funkcjonują tu oczyszczalnie: miejska w Środzie Śląskiej, wiejska w Szczepanowie (w gm. Środa Śląska) w Piotrowicach (w gm. Kostomłoty), w Miękinii (która w ok. 1/3 jest skanalizowana), w Malczycach (które są skanalizowane tylko w zachodniej części) oraz we wsiach: Udanin, Karnice i Ujazd Górny (na terenie gm. Udanin).

Powiat Średzki Śląski charakteryzują poniższe dane:

• Ogólna powierzchnia w km ²	
• Liczba miast	1
• Liczba gmin	5
• Liczba sołectw	110
• Liczba mieszkańców ogółem:	49.240
- w tym liczb mężczyzn,	24.463
- w tym liczba kobiet,	24.777
- w tym liczb mieszkańców miasta,	8.600
- w tym mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym,	12.891
- w wieku produkcyjnym,	29.319
- w wieku poprodukcyjnym.	7.030
• Gęstość zaludnienia w osobach na km ²	70
• Przyrost naturalny (na 1000 mieszkańców)	-0.071
• Saldo migracji (napływ i odpływ ludności)	653 i 679
• Zatrudnienia:	
- czynni zawodowo	20.200
- pracujący ogółem	16.100
- w rolnictwie indywidualnym	6300
- poza rolnictwem indywidualnym	9800
• Zarejestrowani bezrobotni (stan na 31.12.00)	4146
• Stopa bezrobocia (stan na 31.12.00)	20.5%
• Zasoby mieszkaniowe, w tym:	
- liczba mieszkań	13.365
- liczba izb	51.612
- przeciętna liczba osób na jedną izbę	0.94
- przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² na jedną osobę	19.5
• Liczba przedszkoli i miejsc w przedszkolach	33/971
• Liczba żłobków i miejsc w żłobkach	1/30
• Liczba szkół i uczniów w szkołach podstawowych	19/5060
• Liczba gimnazjów i uczniów gimnazjów	9/790
• Liczba liceów ogólnokształcących i ich uczniów	2/537
• Liczba szkół zawodowych i ich uczniów	4/573
• Specjalny Ośrodek Szkolno –	.

Wychowawczy, w tym: - szkoła podstawowa - gimnazjum - szkoła zawodowa - internat	52 13 29 40
• Liczba szpitali i łóżek	1/155
• Liczba przychodni	4
• Liczba ośrodków zdrowia	9
• Liczba aptek	7
• Liczba bibliotek	18
• Liczba kin	1
• Liczba muzeów	1
• Liczba obiektów turystycznych i miejsc	3/84
• Liczba sklepów: - w tym prywatne	431 430
• Liczba stacji benzynowych	10
• Liczba podmiotów gospodarczych w tym: - w sektorze państwowym, - w sektorze prywatnym, w tym: - osoby fizyczne	3.137 91 2.976 2.524
• Liczba użytkowników lub rodzin użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych, w tym: - użytkowników utrzymujących się wyłącznie z pracy w gospodarstwie rolnym	10.009 2.757
• Użytkowanie gruntów, w tym: powierzchnia ogółem w ha w tym: - grunty orne - sady - łąki - pastwiska - lasy i grunty leśne	70.368 49.173 589 3.247 1.397 8.500
• Wskaźnik liczby bydła na 100 ha użytków rolnych	21
• Wskaźnik liczby trzody chlewnej na 100 ha u. r.	94
• Liczba oczyszczalni biologicznych i ich przepustowość w m ³ na dobę	4/8.189

3. STRATEGICZNY KIERUNEK ROZWOJU POWIATU

3.1 MISJA POWIATU

Określeni misji powiatu sprowadza się do sprecyzowania istoty jego działalności ze względu na jego rolę i zasadnicze funkcje, jakie spełnia powiat na rzecz swojej społeczności i otoczenia. Misją powiatu jest optymalne zaspokojenie zbiorowych potrzeb jego mieszkańców przez wykonywanie zadań publicznych niezastrzeżonych ustawowo dla samorządu wojewódzkiego, gminnego oraz dla administracji rządowej i innych organów państwa, z poszanowaniem środowiska i racjonalnym wykorzystaniem jego zasobów.

3. WIZJA PRZYSZŁOŚCI POWIATU ŚREDZKIEGO ŚLĄSKIEGO

Wizja przyszłości to pożądaný obraz powiatu funkcjonującego według zasad gwarantujących jego zrównoważony rozwój.

W perspektywie najbliższych 10 – 15 lat Powiat Średzki powinien mieć:

1. w sferze środowiskowej:

- czyste powietrze, wody powierzchniowe i gleby
- zwiększony stopień zalesienia
- zagospodarowane Parki Krajobrazowe
- zadbane założenia pałacowo-parkowe z wartościowymi obiektami zabytkowymi

2. W sferze społecznej

- rozbudowany system usług ponad lokalnych
- sprawnie działająca służba zdrowia i opieka socjalna
- szkolnictwo ponad podstawowe, przygotowujące młodzież do rozwoju jej umiejętności i dalszego kształcenia
- społeczność zintegrowana wokół realizacji wspólnych inicjatyw i problemów ponad lokalnych

- zapewnione bezpieczeństwo

3. W sferze gospodarczej

- urozmaicona oferta miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, rozwijanych przez inwestorów własnych i zewnętrznych
- wysoka aktywizacja gospodarcza wykorzystująca dynamikę rozwojową aglomeracji wrocławskiej
- wydzielone obszary aktywności przemysłowej przy głównych szlakach komunikacyjnych
- dobrze prosperujące, ekologiczne rolnictwo
- rozwijające się grupy producentów rolnych (ich aktywny udział w rozwoju rolnictwa)
- nowoczesny, sprawny system skupu i sprzedaży, prężne przetwórstwo rolno-spożywcze
- agroturystyka służąca pobliskim aglomeracjom miejskim
- zagospodarowane tereny rekreacyjne (zróżnicowana oferta świadczonych usług)

4. W sferze przestrzenno-technicznej:

- umiejętnie wykorzystane położenie komunikacyjne przy drogach międzynarodowych i krajowych
- dobrze utrzymany i rozwijający się wewnętrzny układ komunikacyjnych
- estetyczna zabudowa miejska i wiejska
- uregulowana gospodarka wodno-ściekowa, wykorzystanie gazu dla celów komunalnych i gospodarczych
- uregulowana gospodarka odpadami

5. W sferze instytucjonalnej:

- współpraca z organizacjami pozarządowymi (na szczeblu gminnym i powiatowym)
- współpraca i prawidłowy przepływ informacji między samorządami gminnymi i powiatowymi
- czytelna, sprawna struktura urzędów dostosowana do potrzeb mieszkańców

3.3 CEL NADRZĘDNY ROZWOJU

Cel nadrzędny to najbardziej ogólna, podstawowa idea rozwoju powiatu.

Wyraża on istotę wcześniej sformułowanej wizji jego przyszłości oraz cel jaki można w dużym stopni osiągnąć, jeżeli zostaną podjęte odpowiednie działania

CELEM NADRZĘDNYM ROZWOJU POWIATU ŚRODA ŚLĄSKA JEST: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POWIATU!

3.4 CELE GŁÓWNE ROZWOJU

Są to cele, które powiat chce osiągnąć w całości i za osiągnięcie których ponosi pełną odpowiedzialność. Cele te są odpowiedzią na pytanie: w jaki sposób ma być realizowany cel nadrzędny, związany z przyjętymi zasadami zrównoważonego rozwoju. Należą do nich:

CELEM GŁÓWNYM JEST ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ POWIATU ŚLĄSKIEGO ŚREDZKIEGO

4. SZANSE I ZAGROŻENIA ROZWOJU POWIATU

4.1 MOCNE STRONY I CZYNNIKI SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI

Mocnymi stronami powiatu Środa Śląska w poszczególnych sferach są:

1. w sferze środowiskowej:

- dobre warunki klimatyczne
- dostatecznie czyste środowisko naturalne
- brak uciążliwego przemysłu
- dysponowanie wartościowymi kompleksami terenów zielonych dla zagospodarowania rekreacyjnego
- posiadanie unikalnego, wartościowego, zabytkowego śródmieścia Środy Śląskiej

2. W sferze społecznej

- bliskość atrakcyjnej oferty kulturalnej w aglomeracji wrocławskiej
- dobra baza dla rozwoju szkolnictwa średniego
- bliskość wrocławskiego ośrodka akademickiego

3. W sferze gospodarczej

- chłonny rynek zbytu w otoczeniu powiatu
- dysponowanie dużymi kompleksami żyznych gleb
- dysponowanie bogatymi złożami surowców ilastych
- możliwości rozwoju rolnictwa ekologicznego
- duże możliwości rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego
- występowanie pozytywnych tendencji w zmianach struktury gospodarczej na wsi

4. W sferze przestrzenno-technicznej:

- dobre położenie w sąsiedztwie ważnych dróg krajowych, a w tym autostrady A4, a także w pobliżu aglomeracji wrocławskiej
- centralne, wygodne usytuowanie w stolicy powiatu – Środy Śląskiej
- dobra sieć wewnętrzna szlaków komunikacyjnych
- możliwości wydzielenia obszarów aktywności zawodowej
- postępująca kanalizacja i gazyfikacja powiatu

5. W sferze instytucjonalnej:

- rozwijająca się aktywność młodzieży
- rozwijająca się sieć organizacji ekologicznych .

Czynnikami sprzyjającymi dla rozwoju powiatu, jego szansami są m.in. :

- wykorzystanie w/w mocnych stron przy sprawnym zarządzaniu rozwojem
- wykorzystanie znacznych możliwości aktywizacji gospodarczej powiatu, położonego w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji wrocławskiej i związanego z tym wielkiego rynku zbytu
- wykorzystanie atrakcyjnych, pozytywnych tendencji rozwojowych głównego ośrodka osadniczego powiatu – miasta Środa Śląska
- konieczność włączenia się powiatu w procesy restrukturyzacji terenów wiejskich przy spodziewanym ich zewnętrznym wsparciu
- położenie powiatu przy transeuropejskim szlaku komunikacyjnym A4

- rosnące potrzeby wprowadzenia alternatywnych form turystyki przyjaznej dla środowiska w tym agroturystyki, służących mieszkańcom pobliskich aglomeracji oraz turystom zagranicznym
- rosnący poziom cywilizacyjny kraju i wzrost poziomu życia jego mieszkańców

4. SŁABE STRONY I CZYNNIKI ZAGRAŻAJĄCE ROZWOJOWI

6. w sferze środowiskowej:

- zanieczyszczenie powietrza (tzw. Niskie emisje) spalenisk domowych
- zanieczyszczenia wód powierzchniowych
- uboga sieć hydrograficzna w dorzeczu Odry
- mała lesistość terenu
- słabe wykorzystanie terenów zielonych dla wypoczynku i rekreacji
- niski stopień wykorzystania walorów turystycznych
- zaniedbane zabytki i założenia parkowo-pałacowe
- występowanie „dzikich” wysypisk śmieci

7. W sferze społecznej

- wysoka stopa bezrobocia
- brak integracji społecznej wokół realizacji celów rozwojowych powiatu
- niska świadomość ekologiczna dorosłych mieszkańców powiatu
- słaba sieć ośrodków kultury i brak mocnego centrum kulturalnego
- zły stan techniczny szpitala powiatowego
- brak bazy dla sportu szkolnego, rozwoju kultury społecznej i rekreacji
- brak obiektów opieki nad osobami starszymi

8. W sferze gospodarczej

- brak przetwórstwa rolno-spożywczego
- utrzymywanie się złej struktury gospodarstw
- brak grup producentów rolnych
- niewystarczająca oferta pracy
- słabo rozwijająca się drobna przedsiębiorczość w powiązaniu z zwężonym rynkiem zbytu

9. W sferze przestrzenno-technicznej:

- wysoki poziom dekapitalizacji istniejącej zabudowy
- duże zróżnicowanie infrastruktury technicznej na terenach wiejskich
- brak wyznaczonych i uzbrojonych terenów pod nowe inwestycje
- brak ZUOK
- niski poziom skanalizowania i gazyfikacji
- brak dodatkowych przepraw przez Odrę
- zły stan techniczny dróg
- niedostosowana do potrzeb komunikacja publiczna na poziomie lokalnym
- zaniedbana gospodarka wodno-melioracyjna i brak działań na rzecz podniesienia naturalnej retencji
- brak dobrego przygotowania planistycznego dla terenów rozwojowych o znaczeniu ponad lokalnym

10. W sferze instytucjonalnej:

- brak organizacji pozarządowych wspierających rolników i drobnych przedsiębiorców oraz brak menedżerów
- nierozwinięta w pełni współpraca gmin ze starostwem
- brak dobrej samorządowej polityki informacyjnej

4. GŁÓWNE PROBLEMY ROZWOJU POWIATU

Głównymi problemami zrównoważonego rozwoju Powiatu Śląskiego Średzkiego są:

- W sferze środowiskowej:
 - I. brak koordynacji działań w sferze ochrony środowiska, ich niewystarczająca koncentracja na osiągnięciu wymiernych efektów
 - II. opóźnienia w próbach regulowania gospodarki odpadami oraz o likwidacji zjawiska niekontrolowanego składowania odpadów
- W sferze społecznej:
 - I. permanentnie niska świadomość ekologiczna mieszkańców powiatu, brak aktywności
 - II. nie identyfikowanie się społeczności lokalnych z powiatem, brak integracji wokół ponad lokalnych celów rozwojowych
 - III. Pogłębianie się procesów dekapitalizacji obiektów usługowych o znaczeniu ponad lokalnym oraz ich wyposażenia
- W sferze gospodarczej:
 - I. stagnacja form i metod produkcji rolnej, nieadekwatnych do wymogów restrukturyzacji rolnictwa
 - II. trudności w pozyskiwaniu inwestorów lokalnych i zewnętrznych dla tworzenia nowych miejsc pracy (również w przetwórstwie rolno-spożywczym)
- W sferze przestrzenno – technicznej:
 - I. utrzymywanie się procesów dekapitalizacji zabudowy i niskich standardów zamieszkiwania
 - II. pogarszanie się stanu technicznego dróg i niewystarczające dostosowanie komunikacji publicznej do potrzeb mieszkańców
 - III. Opóźnienia w kanalizacji terenów wiejskich
- W sferze instytucjonalnej:
 - I. niski poziom samoorganizacji społeczności wiejskiej i drobnej przedsiębiorczości
 - II. brak funkcjonalnej sieci informacyjnej samorządu lokalnego

5. PLAN OPERACYJNY STRATEGII ROZWOJU POWIATU
5.1 STRUKTURA CELÓW GŁÓWNYCH I SZCZEGÓŁOWYCH

Przyjęta w strategii struktura celów głównych została rozbudowana o następujący układ celów szczegółowych:

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE
I. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO	1. POPRAWA STANU ŚRODOWISKA 2. UREGULOWANA GOSPODARKA ODPADAMI
II. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SPOŁECZNY	1. WYSOKA ŚWIADOMOŚĆ I AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA 2. WYSOKI STOPIEŃ IDENTYFIKOWANIA SIĘ Z POWIATEM (INTEGRACJA MIESZKAŃCÓW) 3. WYSOKI STANDARD OBIEKTÓW USŁUGOWYCH O ZNACZENIU PONAD LOKALNYM
III. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY	1. NOWE FORMY PRODUKCJI ROLNEJ POWIĄZANE Z GŁĘBOKOM RESTRUKTURYZACJĄ ROLNICTWA 2. NOWE INWESTYCJE ZE ZNACZNĄ LICZBĄ NOWYCH MIEJSC PRACY
IV. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY	1. DOBRY STAN TECHNICZNY ISTNIEJĄCEJ ZABUDOWY 2. POPRAWA STANU TECHNICZNEGO I NOŚNOŚCI DRÓG ORAZ ROZBUDOWA ICH UKŁADU 3. PEŁNE SKANALIZOWANIE TERENÓW WIEJSKICH
V. ŁAD INSTYTUCJONALNY I ŁAD W ZARZĄDZANIU	1. WYSOKI POZIOM SAMOORGANIZACJI ROLNIKÓW ORAZ DROBNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI 2. PEŁNA INFORMACJA O FUNKCJONOWANIU SAMORZĄDÓW

5.2 ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

1. Poprawa stanu środowiska

- opracowanie ponad lokalnego programu ochrony wód i poprawy gospodarki wodno-ściekowej w układzie poszczególnych zlewni (w powiązaniu z realizacją programu Odra 2006)
- rozbudowa systemu terenów chronionych
- likwidacja niskich emisji poprzez stopniową wymianę sposobu ogrzewania (gazyfikacja)

2. Uregulowana gospodarka odpadami:

- koordynacja prac związanych z realizacją ponad gminnego zakładu utylizacji oraz segregacji odpadów
- uruchomienie akcji popularyzowania metod segregowania odpadów

5.3 ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SPOŁECZNY

1. Wysoka świadomość społeczna i aktywność mieszkańców:

- organizowanie akcji i systemu szkoleń służących podniesieniu świadomości ekologicznej wśród różnych grup społecznych i pokoleniowych

2. Wysoki stopień identyfikowania się z powiatem oraz integracji mieszkańców:

- wyróżnianie pozytywnych działań i postaw służących integracji mieszkańców powiatu
- organizacja akcji integracyjnych: turniejów gmin, maratonu osób niepełnosprawnych
- wewnętrzna promocja głównych celów i zadań strategii

3. Wysoki standard obiektów usługowych o znaczeniu ponad lokalnym:

- modernizacja i rozbudowa obiektów ochrony zdrowia, oświaty, kultury i rekreacji o znaczeniu ponad lokalnym
- poszerzenie własnej oferty w zakresie szkolnictwa średniego wraz z jej dostosowaniem do potrzeb rynku pracy

5.4 ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY

1. Nowe formy produkcji rolnej powiązane z głęboką restrukturyzacją rolnictwa:

- wspieranie rozwoju grup partnerskich i spółdzielczości na wsi oraz innych form w samoorganizacji
- promocja sprawdzonych, atrakcyjnych form restrukturyzacji rolnictwa w okresie preakcesji
- rozwój szkoleń i doradztwa dla rolników oraz mieszkańców wsi rozpoczynających własną działalność gospodarczą

2. Nowe inwestycje ze znaczną liczbą nowych miejsc pracy:

- opracowanie wspólnego, atrakcyjnego dla inwestorów programu promocji możliwości inwestowania w powiecie i gminach

- promowanie uzbrojonych terenów pod nowe inwestycje i ich atrakcyjne przygotowanie dla inwestorów pod względem formalno-prawnym
- dobór inwestorów zewnętrznych o profilu działalności sprzyjającym rozwojowi rynku lokalnego z wykorzystaniem biur pośrednictwa handlu nieruchomościami
- rozbudowa powiatowego ośrodka koordynacji promocji we współpracy z gminami i z zastosowaniem nowoczesnych metod promowania
- wypracowanie wspólnej polityki z zakresu preferencji dla inwestorów w gminach, atrakcyjnej w skali ponad regionalnej
- zagospodarowanie turystyczne terenów nadodrzańskich, np. z przystaniami kajakowymi

5.5 ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY

1. Dobry stan techniczny istniejącej zabudowy i standardów:

- wspieranie rozwoju wspólnot mieszkalnych i ich programów modernizacji zabudowy
- zorganizowanie ośrodka konsultacyjno-doradczego dla potrzeb właścicieli modernizowanych domów i mieszkań
- wspieranie działań na rzecz wymiany mieszkań na terenach miejskich i wiejskich
- inicjowanie wprowadzenia nowych rozwiązań dla wzrostu poziomu remontów i budowy nowych mieszkań
- rozwój budownictwa komunalnego w ramach rozszerzonej działalności Towarzystwa Budownictwa Społecznego

2. Poprawa stanu technicznego i nośności dróg oraz rozbudowa ich układu:

- opracowanie programu rozbudowy sieci dróg powiatowych i gminnych
- sukcesywna modernizacja dróg
- budowa nowej przeprawy przez Odrę wraz z niezbędnymi, dodatkowymi powiązaniem komunikacyjnymi

3. Pełne skanalizowanie terenów wiejskich:

- koordynacja gminnych programów kanalizacji i poprawy gospodarki wodno-ściekowej

5.6 ŁAD INSTYTUCJONALNY ORAZ ŁAD W ZAŻĄDZANIU

1. Wysoki poziom samoorganizacji rolników oraz drobnej przedsiębiorczości:
 - wspieranie ruchu odnowy wsi oraz innych inicjatyw służących aktywizacji mieszkańców na poziomie lokalnym
2. Pełna informacja o funkcjonowaniu samorządów:
 - aktywizacja współpracy starostwa z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, rozbudowa tego sektora oraz popularyzacja osiągnięć
 - rozwój mediów o zasięgu ponad lokalnym

- uruchomienie obywatelskiego (forum) stowarzyszenie wspomagającego realizację strategii

5.7 TERMINY I REALIZATORZY ZADAŃ

- Zadania realizowane przez starostwo:
 1. opracowanie programu ochrony wód i poprawy gospodarki wodno – ściekowej w powiązaniu z realizacją programu ODRA 2006 (od 2 do 6 lat)
 2. koordynacja prac związanych z realizacją ponad gminnego Zakładu utylizacji Odpadów Komunalnych w Osieku (2001-2003)
 3. budowa pełno wymiarowej sali sportowej przy ulicy Wrocławskiej 12
 4. wewnętrzna promocja głównych celów i zadań strategii
 5. akcja popularyzowania metod segregowania odpadów (ds.)
 6. modernizacja i rozbudowa Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Środzie Śląskiej
 7. poszerzenie oferty szkolnictwa średniego i dostosowanie jej do potrzeb rynku pracy (ds.)
 8. rozbudowa powiatowego ośrodka koordynacji promocji we współpracy z gminami, nowoczesne metody promowania (2001-2003)
 9. opracowanie programu rozbudowy i modernizacji sieci dróg powiatowych i gminnych (2001-2003)
 10. aktywizacja współpracy starostwa z lokalnymi organizacjami pozarządowymi (ds.)
 11. rozwój mediów o zasięgu ponad lokalnym (ds.)
 12. uruchomienie obywatelskiego porozumienia wspomagającego realizację strategii (2001-2003)
 13. system szkoleń służących podniesieniu świadomości ekologicznej wśród mieszkańców powiatu (ds.)
 14. wspieranie rozwoju form samoorganizacji na wsi (ds.)
 15. promocja form restrukturyzacji rolnictwa w okresie preakcesji (ds.)
- Zadania realizowane przez samorząd gminny:
 1. rozbudowa systemu terenów chronionych powiatu (od 2 do 6 lat)
 2. opracowanie programu promocji możliwość inwestowania w gminach (2001-2003)
 3. promowanie uzbrojonych terenów pod inwestycje (ds.)
 4. dowód inwestorów zewnętrznych o profilu działalności sprzyjającym rozwojowi rynku lokalnego (ds.)
 5. wypracowanie wspólnej polityki w zakresie preferencji dla inwestorów w gminach (2001-2003)
 6. wspieranie rozwoju wspólnot mieszkalnych i ich programów modernizacji zabudowy (ds.)
 7. nowe rozwiązania dla wzrostu poziomu remontów i budowy nowych mieszkań (ds.)
 8. koordynacja gminnych programów kanalizacji i poprawy gospodarki

wodno – ściekowej (od 2 do 6 lat)
9. wspieranie ruchu odnowy wsi (ds.)

- Zadania realizowane przez inne jednostki
 1. rozbudowa systemu terenów chronionych powiatu (od 2 do 6 lat) – Urząd Wojewódzki
 2. rozwój budownictwa komunalnego w ramach rozszerzonej działalności Towarzystwa Budownictwa Społecznego (ds.)
 3. budowa nowej przeprawy przez Odrę – Urząd Marszałkowski (od 2 do 6 lat)
 4. zagospodarowanie turystycznie terenów nadodrzańskich – inwestorzy prywatni (od 2 do 6 lat)

ds. - działania stałe

6. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII

System zarządzania realizacją strategii jest bardzo ważnym zagadnieniem. Decyduje on bowiem o tym, że w miarę przepływu czasu, dynamika procesu realizacji strategii będzie rosła czy słabnąć. Brak tego systemu powoduje, iż strategia staje się bardzo szybko dokumentem „martwym”. Zarządzanie realizacją strategii obejmuje:

- tworzenie i doskonalenie instrumentów realizacji
- monitorowanie, czyli obserwacja realizacji celów i zadań strategii oraz zmian w warunkach realizacji,
- aktualizację strategii.

6.1 INSTRUMENTY REALIZACJI STRATEGII

Dla realizacji strategii służą przede wszystkim instrumenty:

- prawno-administracyjne,
- ekonomiczne i rynkowe,
- finansowe,
- organizacyjne (zarządzanie i marketing),
- informacyjno – edukacyjne.

Realizacja strategii obejmuje okres preakcesji pierwsze cztery lata członkostwa. W okresie tym obowiązywać będą ustalenia zawarte w:

- polityce ekologiczne państwa,
- strategii zrównoważonego rozwoju,
- strategii rozwoju województwa dolnośląskiego,
- ustalenia wspólnej polityki ekologicznej Unii (postanowienia tzw. „zielonej konstytucji” - przestrzegania m. in. zasady „zanieczyszczający płci”) oraz dyrektywy, rozporządzenia i decyzje WE w tym zakresie.

Instrumenty organizacyjne (zarządzania i marketingu) stanowią bardzo obszerną i stale rozbudowaną grupę narzędzi realizacyjnych. W realizacji strategii będzie się uwzględniać:

- ściśle powiązanie ze strategią procesu budowy i realizacji budżetu, a zwłaszcza budowy budżetu zadaniowego,
- zarządzanie jakością jako element zarządzania sferą usług publicznych w powiecie,
- systemowe podejście do marketingu i promocji powiatu.

Bardzo ważnym narzędziem wprowadzania strategii w życie będzie opracowany przez Zarząd Powiatu roczny plan realizacji strategii.

6.2 PODMIOTY ZARZĄDZAJĄCE REALIZACJĄ STRATEGII

Do podmiotów zarządzających realizacją strategii należą:

- Rada Powiatu
- Zarząd Powiatu
- Powiatowe Stowarzyszeni (Forum) Zrównoważonego Rozwoju
- Koordynator Strategii
- koordynatorzy realizacji poszczególnych zadań

Realizują one następujące zadania:

- Rada Powiatu pełni bieżący nadzór nad realizacją strategii, uwzględnia przy tworzeniu budżetu roczne plany realizacji strategii, uchwała zmiany zapisów strategii,
- Zarząd Powiatu podejmuje bieżące decyzje realizacyjne, przygotowuje materiały informacyjne i decyzyjne dla Rady, prowadzi działania informacyjno-promocyjne,
- Stowarzyszeni (Forum) Zrównoważonego Rozwoju pełni społeczny nadzór nad realizacją strategii zgodnie z zaleceniami Agendy 21, kontynuuje prace grupy przygotowującej projekt strategii w uspołecznionym procesie, prowadzi prace zespołów (grup) roboczych, wyspecjalizowanych komisji, zajmujących się monitorowaniem realizacji strategii w ramach oceny stopnia uzyskania ładu ekologicznego, społecznego, gospodarczego, przestrzennego i instytucjonalnego, przyjmuje roczny plan oceny realizacji strategii, przyjmuje sprawozdania koordynatorów zadań z realizacji poszczególnych działań w danym roku,
- Koordynator Strategii z upoważnienia starosty koordynuje wykonywanie zadań przez jednostki organizacyjne wskazane w rocznym planie realizacji strategii, gromadzi dokumentację związaną z realizacją strategii oraz informacje określające postępy w jej realizacji.

6.3 SYSTEM AKTUALIZACJI STRATEGII

Strategia jest dokumentem ponad kadencyjnym określającym cele i programy działań na kilkanaście lat, wymagającym okresowej aktualizacji oraz ciągłego podnoszenia jakości. Przygotowanie projektu dokumentu i jego przyjęcie przez Radę Powiatu kończy pierwszy etap planowania jego rozwoju strategicznego. Ze względu na swój długookresowy charakter planowanie strategiczne jest procesem ciągłym wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględniania w dokumencie oraz przesuwania horyzontu planowania na kolejne lata. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Środa Śląska będzie co roku poddawana przeglądowi oraz aktualizacji. W ramach partnerskiej współpracy Koordynator

Strategii oraz Forum Zrównoważonego Rozwoju przygotowane będą odpowiednie dokumenty dotyczące tych zagadnień. Po ich akceptacji przez Zarząd Powiatu przedłożone zostaną one do akceptacji przez Radę Powiatu.

6.4 RELACJE ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

W ramach wspierania przez władze państwowe rozwoju regionalnego, którego istotnym elementem w skali lokalnej będzie realizacja strategii powiatu Środa Śląska, duże znaczenie ma przygotowanie strategii rozwoju Dolnego Śląska przez jego władze samorządowe. Strategia ta będzie wskazywać nadrzędne cele rozwojowe, z którymi współgrać winny strategii rozwoju powiatów i gmin całego regionu. W opracowanej przez Zarząd Województwa drugiej wersji strategii rozwoju województwa m.in. zakłada się, że jej formalne przyjęcie poprzedzi opracowanie szeregu strategii sektorowych, które w pierwszej kolejności będą dotyczyły następujących dziedzin:

- edukacji,
- ekologii,
- energetyki,
- infrastruktury,
- kultury,
- obszarów wiejskich.

Strategia rozwoju Dolnego Śląska będzie podstawą do zawarcia kontraktu wojewódzkiego, który będzie stanowić umowę pomiędzy rządem RP a samorządem województwa. Podstawową funkcją kontraktu jest zapewnienie współfinansowania przez rząd przedsięwzięć, które nie mogą być pokryte w całości przez budżet województwa i innych samorządów terytorialnych regionu.

Nowa ustawa o zasadach rozwoju regionalnego określa następująco charakter zadań, jakie mogą otrzymać wsparcie ze środków budżetu państwa i jakie winny być preferowane w kontraktach wojewódzkich. Zalicza się do nich m.in. :

- rozwój przedsiębiorczości, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw (innowacje gospodarcze, transfer technologii),
- restrukturyzację wybranych dziedzin usług publicznych oraz gospodarki lokalnej i regionalnej opierającą się na zasadach zrównoważonego rozwoju,
- tworzenie nowych, stałych miejsc pracy,
- inwestycje w zakresie infrastruktury technicznej i transportowej poprawiające warunki realizowania inwestycji gospodarczych,
- przedsięwzięć z zakresu edukacji, w tym edukacji dorosłych,
- przedsięwzięć z zakresu kultury regionalnej i lokalnej, będących składnikami kultury narodowej oraz ochrony i rozwoju dziedzictwa kulturowego,
- inwestycje poprawiające stan środowiska,
- rozwój instytucji działających na rzecz pobudzania aktywności i wspomagania działań samorządowych, wspólnot regionalnych i lokalnych.

Przy wprowadzeniu do strategii województwa zadań o charakterze ponad lokalnym – wskazanym w strategii powiatu średzkiego – należy w miarę możliwości, jak najszerszej uwzględnić w/w priorytety. W drugiej wersji rozwoju Dolnego Śląska zwraca się także uwagę na to, że dla zapewnienia stabilnego rozwoju regionu jego finansowanie musi być oparte w głównej mierze na zasobach wewnętrznych województwa, w możliwie małym stopniu transferowanych przez budżet państwa. Poza środkami znajdującymi się w gestii władz samorządowych różnych szczebli, wchodzi w grę również środki banków, firm, organizacji oraz osób prywatnych działających na Dolnym Śląsku. Ich uruchomienie wymagać będzie aktywizacji realnego choć niewymiernego potencjału gospodarczej i społecznej aktywności na wielu polach, które dziś wydają się być zarezerwowane dla władzy publicznej i przez nią muszą być finansowane.

Perspektywicznie, największym źródłem funduszy zewnętrznych jest globalny rynek kapitałowy. Przy staraniach o ich przyciągnięcie należy starannie rozważać i wyważać dwie opcje postępowania:

- krótkoterminową, w której poprzez system ulg i preferencji można uzyskać szybki napływ środków, co stwarza również niebezpieczeństwo szybkiego ich odpływu, w chwili gdy ustaną stworzone przywileje,
- długoterminową, w której firmy przyciągane są korzystnymi warunkami cywilizacyjnymi, a preferowane są raczej dobre firmy lokalne, co oznacza rozciągnięcie pozytywnych skutków w dłuższym okresie czasu.

Ważnym źródłem finansowania rozwoju Dolnego Śląska będzie budżet państwa a także zagraniczne fundusze pomocowe, które jednak pokrywają tylko część potrzeb województwa. Fundusze te mogą być ważnym źródłem kapitału potrzebnego m.in. Do wspierania działań, które stwarzają trwałe podstawy wzrostu konkurencyjności regionu (np. innowacyjne i pilotażowe). W pozyskiwaniu środków realizacyjnych znaczącą rolę odgrywać ma mechanizm Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP). Jego wykorzystanie pozwoli na uruchomienie rezerw kapitału skumulowanego w rękach prywatnych na przedsięwzięcia umieszczone w przestrzeni publicznej. Równocześnie PPP poprzez powiązania z mechanizmami rynkowymi ułatwi konstruowanie zasad pozwalających na trwałe funkcjonowanie finansowanych w ten sposób inicjatyw, bez ciągłego zasilania środkami budżetowymi. Opisane wyżej mechanizmy należałoby wdrażać przy realizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Średzkiego Śląskiego.